

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.444/2018/4.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Késmárki Fanni Éva ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

dr. Sindler Orsolya ügyvéd

A per tárgya:

kölcsön visszafizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.847/2017/12.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Veszprémi Járásbíróság 12.P.22.059/2016/18-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 125.000 (százhuszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 495.000 (négy száz kilencven ötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2000. március 6-án a házastársa bankszámlájáról 20.000.000 forintot utalt át az alperes részére. A felek az

említett összeg visszafizetésének határidejét 2000. december 31-ben határozták meg. Az alperes 2003. április 24-én 10.000.000 forintot, míg 2003. április 29-én 5.000.000 forintot fizetett vissza a felperesnek.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében 5.000.000 forint kölcsöntartozás és késedelmi kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [3] Az alperes - az elévülési kifogást is tartalmazó - érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság - megismételt eljárásban meghozott - ítéletével a keresetet elutasította. Mindenekelőtt megállapította, hogy az alperesnek a felek között ugyanezen követelés tekintetében folyamatban volt, de megszüntetett perben tett, a fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondását visszavonó nyilatkozata a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerésnek minősült, és a Ptk. 327. § (1) bekezdése értelmében alkalmas volt az elévülés megszakítására. A tartozáselismerés folytán az alperesnek kellett bizonyítania a tartozás fenn nem állását.
- [5] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a perben kihallgatott tanúk vallomásait és a csatolt okiratok tartalmát értékelve bizonyítottanak találta az alperesnek azt a tényállítást, hogy a felperessel szemben még fennálló kölcsöntartozását 2002-ben egy személygépkocsi szolgáltatásával kiegyenlítette. A bizonyítékok közül kiemelt jelentőséget tulajdonított ... "írásbeli tanúvallomásának", amely szerint 2002-ben a felperes közvetítésével egy személygépkocsit vásárolt az alperes akkori autókereskedéséből. Nevezett előadta azt is, hogy tudomása volt arról, hogy a felperesnek tartozik egy autókereskedő, és ha tőle vásárol gépjárművet, akkor a követelés csökkenhet. Ennek megfelelően a 4.950.000 forint összegű vételárát a felperesnek fizette meg.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest 50.000 forint és késedelmi kamatai felperes javára való megfizetésére kötelezte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A bizonyítás kiegészítése keretében tanúként hallgatta ki ..., akinek vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes 5.000.000 Ft kölcsöntartozása a felek és a nevezett megállapodása folytán a 4.950.000 forint átadásával 50.000 forint kivételével kiegyenlítést nyert.
- [7] A másodfokú bíróság álláspontja szerint e tanúvallomás hitelességét nem rontotta le az a körülmény, hogy az alperes a tartozást elismerte, és annak a személygépkocsi szolgáltatásával történt megfizetésére csak az eljárás későbbi szakaszában hivatkozott. A felek ugyanis lényegében egyezően adták elő, hogy több ügylet kapcsán álltak üzleti kapcsolatban, és az üzleti kapcsolatok sokfélesége, valamint az eltelt hosszabb idő elfogadható magyarázatot adott arra, hogy az alperes nem azonnal hivatkozott a kölcsön fenti módon történt kiegyenlítésére.
- [8] A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy annak, hogy a szóban forgó gépjármű után a felperes cége bérleti díjat fizetett, és a gépjármű végül nem került ... tulajdonába, a tartozás kiegyenlítése szempontjából nem volt jelentősége.
- [9] Mindezek miatt a másodfokú bíróság a keresetet 50.000 forint erejéig találta megalapozottnak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az alperesnek a keresettel egyező

marasztalását, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdését jelölte meg.

- [11] Álláspontja szerint ... a másodfokú eljárásban tett tanúvallomása nem bizonyította, hogy a peresített követelésbe kellett a szolgáltatott gépjármű ellenértékét beszámítani; mint ahogy annak bizonyítására sem volt alkalmas, hogy ezt az ellenértéket nem adta át az alperesnek. Kiemelte, hogy a másodfokú bíróság nem megfelelően értékelte a bizonyítékokat, hiszen mind az említett tanúvallomás, mind az alperes tartozáselismerő nyilatkozata azt támasztotta alá, hogy az alperesnek 5.000.000 forint összegű tartozása áll fenn. Ezek közül a tartozáselismerő nyilatkozat a perben ügydöntő jelentőségű volt, és annak tartalmát a tanúvallomás sem döntötte meg.
- [12] A felperes hivatkozott arra, hogy amennyiben a fél és a tanú előadása között ellentmondás mutatkozik, úgy a fél nyilatkozatát kell alapvetően figyelembe venni. Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság a visszafizetés hiányára egyértelműen utaló tanúvallomásokat egyáltalán nem értékelte.
- [13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [15] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott - az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését helyben hagyó - része a felperes által megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [16] A felperesnek kizárólag a Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmére alapított felülvizsgálati támadása volt. A felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása, és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH1996.506.). Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.). A bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség (BH2017.155., BH2012.179.).
- [17] A jogerős ítélet ugyanakkor nyilvánvalóan okszerűtlen bizonyítékmérlegelést nem tartalmazott. Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy az alperesnek a felek közötti korábbi fizetési meghagyásos eljárásban előterjesztett ellentmondását visszavonó nyilatkozata a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozáselismerésnek minősült, amely a bizonyítási terhet megfordította, és arra tekintettel az alperesnek kellett bizonyítania a kölcsöntartozás fenn nem állását. Az alperes tényállítása az volt, hogy a tartozását egy személygépkocsi szolgáltatásával egyenlítette ki. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok között értékelte a felperes házastársa és egy, a felperes által - többek között - a perbeli követelés behajtásával megbízott személy tanúvallomását, az említett személygépkocsi vásárlásával kapcsolatos okiratok tartalmát, valamint a tanúként ki nem hallgatott ... írásbeli nyilatkozatát. Ezt az utóbbi bizonyítékot pedig az okiratokkal együtt alkalmasnak találta a kölcsön visszafizetésének

alátámasztására.

- [18] A másodfokú bíróság a Pp. 249. § (2) bekezdésére figyelemmel a bizonyítást azzal egészítette ki, hogy tanúként hallgatta ki E tanúvallomás bizonyító erejét helyesen értékelte, és annak alapján okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes az 5.000.000 forint kölcsöntartozásából 4.950.000 forintot visszafizetett. ... ugyanis előadta, hogy a gépjárművet a felperes közreműködésével vásárolta az alperes kereskedésében, mert volt a felperesnek egy követelése az alperes felé; a vételárat a felperesnek fizette ki, és ők azt egymás között beszámították (Pf. 12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldala).
- [19] Ezzel szemben téves a felperesnek az a felülvizsgálati hivatkozása, miszerint a fél előadása és a tanú vallomása közötti ellentmondás esetén a fél előadását kell figyelembe venni. Ez az álláspont ellentétes a Pp. 3. § (5) bekezdésében megfogalmazott szabad bizonyítás elvével, és a felülvizsgálati kérelemben megsértett jogszabályhelyként feltüntetett Pp. 206. § (1) bekezdésében írt, a fél tényelőadását és a bizonyítékok megkülönböztető bizonyítékmérlegelési szabálynak sem felel meg. Az ellenkérelem-változtatás tilalma, korlátozása hiányában annak sem volt eljárásjogi akadálya, hogy az alperes az érdemi védekezésének ténybeli alapját a perben több alkalommal is módosítsa. Ez azzal a következménnyel járt, hogy a bizonyításra szoruló tények köre változott, azokat azonban a bíróságok - a fentebb írtak szerint - helyesen határozták meg, a bizonyítási terhet helyesen telepítették és bizonyítékmérlegelési hibát sem vétettek. Az utóbbiak miatt a bizonyítékok felperes által kért felülmérlegelésének nem lehetett helye.
- [20] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésére tekintettel a felperest kötelezte az alperes részéről felmerült - az általános forgalmi adót is tartalmazó, a kifejtett jogi képviselési tevékenység arányában megállapított ügyvédi munkadíjból álló - felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [22] A felperes személyes költségmentessége miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - a felperes kérelmére - tárgyaláson bírálta el.
- [24] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. június 6.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó
bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró